

W.M.Z. richt zich tot minister

Verzoek om wateronttrekking Haamstede niet te verlagen

(Slot)

ZIERIKZEE, 23-8. Na de keuze stelde WMZ een werkgroep in, waarin vertegenwoordigers van domeinen, landinrichting, rijkswaterstaat, rijksinstituut drinkwatervoorziening en WMZ. De werkgroep heeft twee jaar op een advies gestudeerd. Dit werd veroorzaakt door het aanvankelijk ontbreken van een oecologische inventarisatie van het gebied, terwijl ook een wisseling van personen bij de dienst landinrichting vertragend werkte. Bovendien hadden niet alle leden voorkeur voor infiltratie.

Uit de bus kwam aanwijzing van één duinpan in het domeiniale bos. WMZ acht het noodzakelijk - uit veiligheidsoverwegingen (betrouwbaarheid kwaliteit enz.) en in verband met het stijgende verbruik - tegelijk twee duinpannen aan te wijzen.

Door een en ander is het project ernstig vertraagd, temeer daar vele (meer dan 10) vergunningen benodigd zijn, nog afgezien van de privaatrechtelijke vergunningen die voor leiding, infiltratie en zuivering nodig zijn.

Daar komt bij, dat ook over het tracé voor de infiltratieleiding (Oud-dorp-domeiniale bos Haamstede) verschillend gedacht wordt tussen met name natuurbescherming en landbouw. Bezwaren zijn niet ondenkbaar. Uitvoerig gaat WMZ in op het onderzoek oorzaken grondwaterstandveranderingen van de cogrowa. De diverse factoren die van invloed zijn, worden stuk voor stuk aan een kritische beschouwing onderworpen. Daarbij gaat het met name om de veranderingen in het freatisch grondwater, boven de kleilagen op ongeveer 10 meter - NAP. Deze kleilagen zijn niet overal ondoorlatend, maar bieden wel aanzienlijke weerstand tegen grondwaterstromingen.

Volgens WMZ is sinds 1930 de begroeiing in de duinen sterk toegenomen. Een luchtfoto uit die tijd toont aan, dat 50 pct. van het duin kaal was en 50 pct. begroeid met mossen, duindoorn, etc. Door de toegenomen bebossing (er is ca 280 hectare naald-bos ingeplant) is de nuttige neerslag aanzienlijk gedaald (ruim 2 miljoen m³ per jaar) en kan gesteld worden dat de bergoeding een grote invloed heeft op de daling van de grondwaterstanden.

Berekeningen van WMZ aan de hand van de officiële gegevens, laten

Kampeerterreinen

De watermaatschappij gelooft dat de onttrekking door particulieren (kampeerterreinen, zomerhuizen, caravans) ernstig wordt onderschat (de cogrowa komt op 30.000 à 70.000 m³ in 1970). Aan de hand van de aantallen overnachtingen en met gebruik van normen ontleend aan gebruiksgegevens van WMZ, kan worden geraamd dat alléén al in de omgeving van de vroongronden (die boven een veenlaag liggen) door 8 campings per jaar ongeveer 100.000 m³ water wordt onttrokken. En daarnaast zijn er dan nog de onttrekkingen van andere campings, bij voorbeeld tussen Haamstede en Westerschouwen en in het gebied van Nieuw-Haamstede. Een nader onderzoek naar deze onttrekkingen is naar de mening van WMZ zeer nodig. De particuliere onttrekkingen - meestal niet uit het diepe grondwater - hebben derhalve een grotere invloed dan verondersteld wordt.

Vóór 1960 werd het polderpeil verlaagd, terwijl na 1961 een „verbetering“ van de afwatering van de overgangsgroonden is doorgevoerd. Reden was de omschakeling van agrarische bedrijfsvoering op recreatie en agrarische overwegingen (wateroverlast).

Politie Goes gaat 15-jarigen brommen leren

GORK, 23-8. De politie van Goes gaat jongelui die bijna 16 jaar zijn in een paar lessen proberen bij te brengen hoe zij zich met de bromfiets, waar zij bijna aan toe zijn, in

Verlaging van het polderpeil heeft volgens de cogrowa en WMZ als direct gevolg verlaging van het bovenste grondwater in de overgangsgroonden. Ook het diepe grondwater wordt er enigszins door verlaagd, mede omdat er - met name in natte jaren - minder regenwater ten goede komt aan het grondwater.

WMZ vindt het onbegrijpelijk dat deze ingrepen en hun consequenties als gegeven worden aanvaard, terwijl de openbare watervoorziening de rekening moet betalen.

WMZ betreurt het dat de cogrowa wel aangeeft waar duinafslag (in het zuiden) en duinaangroei (in het noorden) optreedt, maar niet vermeldt hoe groot de duinafslag is geweest en waar deze is opgetreden. Uit strandmetingen van rijkswaterstaat blijkt dat er aanzienlijke duinafslag heeft plaatsgevonden, tot 350 meter toe sinds 1864. In het gehele duingebied ten zuiden van de Verklikkerduinen en ook in het zuidelijke deel van deze duinen, zijn hierdoor grondwaterstands dalingen opgetreden. Voorlopige schattingen van WMZ komen op dalingen tussen 40 à 50 cm tussen 1910 en 1970. WMZ meent dat deze invloeden niet mogen worden verwaarloosd.

Weer een moord opgelost

AMSTERDAM, 23-8. De moord op de 41-jarige Amsterdamse koffiehuishouder Cees Gijsman is opgelost. Als verdachte is aangehouden de 17-jarige Antwerpenaar John N. V. van den B. Hij werd in zijn woonplaats gearresteerd en heeft een volledige bekentenis afgelegd.

De koffiehuishouder werd op zondagavond 18 augustus gewurgd aangehouden in zijn woning in de eerste Sweelinckstraat in de hoofdstad. Hij stond in de buurt bekend als homofiel.

Wel eens te diep....

AMSTERDAM, 23-8. Drie van de tien mannen drinken wel eens meer dan goed voor hen is. Dit heeft een enquête van het Nederlands Instituut voor de Publieke Opinie (NIPO) uitgewezen. Ook vrouwen overkomt het wel eens dat zij meer drinken dan zij eigenlijk wilden, maar hun aantal ligt belangrijk lager dan bij de mannen.

„Duiveltjes uit een doosje“ boek

Er is nog wel wat water . . .

IN HET ZEEPE KOMT EEN DUINMEER VAN 16.000 M²

Het begin van een nieuw duinmeer in het Zeepe

BURGH, 30-8. In het wijde duingebied achter Burgh, midden in het vogelparadijs van het Zeepe, om nauwkeurig te zijn: achter de zogenaamde „Witte Hillen”, gromt en graaft sinds maandag jl. een grote dragline. De grijper van de kraan bijt enorme happen uit de gewillig loslatende zandgrond en er ontstaat langzaam maar zeker een grote krater.

Op de bodem van de tot twee-en-een-halve meter diepte gapende opening in de rulle zandgrond, welt

den opgevoerd dat de periode 1976-1983 kan worden overbrugd.

„Verkeerde weg”

Overigens wordt er in de uitgave „Milieubalans van Nederland”, een uitgave van Indermediair, Amsterdam/Brussel op gewezen, dat men op Schouwen-Duiveland „duidelijk op de verkeerde weg is”. De oud-directeur van Gemeentewerken te 's-Gravenhage J. G. W. Bolomey, thans vice-voorzitter van de landelijke Ver. tot Behoud van de Waddenzee, signaleert in deze publikatie onder andere dat in Westerschouwen een leiding is geprojecteerd voor de afvoer, ongezuiverd, van 40.000 inwoner-equivalenten rioolwater naar het schoonste - en ook gevoeligste - water dat Nederland kent: dat van de Oosterschelde.

Tegelijkertijd vragen de tienduizenden badgasten zoveel water dat mede dientengevolge een crisis te wachten is in de drinkwatervoorziening.

Opgemerkt wordt: „Dat zou wel eens een persleiding kunnen kosten van de Biesbos naar Westerschouwen. Het is duidelijk dat we ook hier op de verkeerde weg zijn en dat hier de kringloop moet worden toegepast waarbij het afvalwater na perfecte zuivering op de duinen wordt teruggebracht”.

Dierenatlas

AMSTERDAM, 30-8. „De zekerheid dat de mens nimmer in staat zal zijn een diersoort die is uitgeroeld terug te krijgen bewijst de noodzakelijkheid en de urgentie van een doelmatige bescherming en een vakkundig beheer van al wat leeft op onze aarde. Ieder kan op zijn eigen manier meehelpen de levende dierenwereld te behouden”.

Dit schrijft prins Bernhard in zijn voorwoord in de grote geïllustreerde dierenatlas, die zojuist bij de uitgeverijmaatschappij *The Reader's Digest* is verschenen. Het boekwerk wordt uitgegeven in samenwerking met het Wereldnatuurfonds (Nederland).

Fazant oorzaak

voor de mens, maar voor de dorstige dieren. Want in het Zeepe is water nog maar spaarzaam aanwezig: waar in vroeger jaren enige tientallen duinmeertjes zorgden voor voldoende vochtigheid voor flora en fauna moet nu tot grote diepte gegraven worden om te kunnen constateren dat de voorraad althans nog niet helemaal is uitgeput

De duinmeertjes zijn totaal verdwenen: de begroeiing in de van de meertjes resterende verdiepingen in de bodem is misschien wel wat frisser en groener dan elders in het gebied, maar men vindt er geen druppel van het zo begeerde natuurlijke vocht

Om het vooral de dieren in dit unieke gebied, de vogels en vooral de herten, in de toekomst wat gemakkelijker te maken werd door de eigenaresse, de NV Landgoed Slot Haamstede, aan een aannemersbedrijf te Burgh de opdracht gegeven een meer te graven. Een meer dat een oppervlakte zal krijgen van ongeveer 16.000 m², bepaald geen „plasje“ dus. En om een werkelijk voor de vogels ideale situatie te krijgen ligt het verder in de bedoeling in het meer een eilandje te maken: een ongetwijfeld gelukkige combinatie van broed- en drinkgelegenheid.

Intussen is het voor al degenen die de Burghse duinen kennen bepaald

Uitkomend zand wordt met zware vrachtwagens afgevoerd naar diverse bestemmingen.

(Foto's: Zierikzeesche Nieuwsboede).

geen geheim dat het met de water-voorraad de laatste jaren bepaald bergafwaarts is gegaan. Ondanks de vele regen van de afgelopen maanden moest ook dit jaar weer worden geconstateerd dat het waterpeil wel erg laag is gezakt. De grote wateronttrekking is voornamelijk een gevolg van het massale verbruik gedurende de zomermaanden - recreatie - en van de diepere ontwatering zoals die na de herverkaveling werd doorgevoerd.

Tekort

Sommige milieudeskundigen verwachten zelfs een crisis in de drinkwatervoorziening. De Watermaatschappij „Zeeland“ zal in de verdere toekomst zijn aangewezen op een wateronttrekking uit spaarbekkens in de Biesbosch, in de Grevelingen en in de hals van St. Philipsland. Bij voortzetting van de ontwikkeling wordt rond 1976 een tekort verwacht, een tijdstip waarop het spaarbekken in de Grevelingen nog niet gereed zal zijn. Bij de Watermaatschappij is thans in studie of middels kunstmatige infiltratie van oppervlaktewater de productie van de bestaande bronnen te Haamstede, zodanig kan wor-

avond laat een fazant de oorzaak geweest van een ernstig ongeval.

Toen een Nederlandse trekker met oplegger op de E-10 ter hoogte van praatpaal nummer 4 reed, vloog plotseling een fazant langs de voorruit van de cabine. De bestuurder schrok zo hevig, dat zijn trekker op de linkerkant van de snelweg geraakte en in botsing kwam met een Nederlandse personenauto.

De bestuurder van de personenwagen, de heer Poma uit Amerongen, werd uit zijn wagen geslingerd en met zware verwondingen overgebracht naar een ziekenhuis te Brunschot.

Huis slopen door middel van karate

JOHANNESBURG, 30-8. Vijftien potige Zuidafrikaanse karatebeoefenaars hebben met hun blote handen en voeten in precies vijf uur een stevig gebouw huis in St. Michaels-on-Sea in Natal afgebroken.

Na hun prestatie eisten de mannen het wereldrecord in deze categorie op.

Ze onttraonden volgens hun zeggen vijftien Britten die in juni door middel van karate voor het slopen van een soortgelijk perceel zes uur nodig hadden.

